

Nr 109.

Godkänd av första kammaren den 15 april 1919.

Godkänd av andra kammaren den 15 april 1919.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fondkommissionsrörelse och fondbörsverksamhet samt till lag om ändring i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse ävensom en i ämnet väckt motion.

(Första lagutskottets utlåtande nr 15 och memorial nr 20.)

Till Konungen.

Genom en den 21 februari 1919 dagtecknad proposition, nr 114, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) lag om fondkommissionsrörelse och fondbörsverksamhet och
- 2) lag om ändring i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse.

I samband med berörda proposition har riksdagen till behandling förehaft en i anledning av densamma väckt motion.

Under åberopande av vad som anförts i första lagutskottets utlåtande nr 15 och memorial nr 20, av vilka tryckta exemplar härvid

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 14 saml. Nr 109—110.

fogas, får riksdagen, som icke kunnat i oförändrat skick godkänna de i propositionen innefattade lagförslagen, anmäla, att riksdagen i anledning av samma proposition och motionen för sin del antagit följande

1:o) **Lag**

om fondkommissionsrörelse och fondbörsverksamhet.

Häri genom förordnas som följer:

I KAP.

Om fondkommissionsrörelse.

1 §.

Med fondkommissionsrörelse förstås i denna lag yrkesmässigt idkad verksamhet, som avser köp och försäljning i kommission av aktier, banklotter och andra delaktighetsbevis i bolag samt obligationer. Den, som driver dylik rörelse, kallas fondkommissionär.

Värdepapper, varom nu sagts, benämnas här nedan fondpapper.

2 §.

Ej må någon idka fondkommissionsrörelse utan att äga vederbörande tillstånd därtill. Sådant tillstånd meddelas i fall, som i 6 § avses, av Konungen men eljest av tillsynsmyndigheten och skall angiva, å vilken eller vilka orter rörelsen må utövas.

3 §.

Enskild person må erhålla tillstånd att idka fondkommissionsrörelse, såframt han

- 1) är berättigad att här i riket idka handel;
- 2) uppnått 25 års ålder;
- 3) företer intyg om minst tre års väl vitsordad tjänstgöring såsom biträde hos fondkommissionär eller kan genom annan under minst ena-

handa tidrymd utövad verksamhet anses hava vunnit för yrket nödig erfarenhet;

4) icke i övrigt enligt tillgängliga upplysningar finnes olämplig för yrket; samt

5) för den ifrågasatta rörelsen disponerar ett kapital av minst två hundra tusen kronor eller, där han avgivit sådan försäkran, som i 7 § avses, minst femtio tusen kronor.

Ej må dock tillstånd meddelas, därest den ifrågasatta rörelsen prövas kunna bli till skada för det allmänna.

4 §.

Handelsbolag må erhålla tillstånd att idka fondkommissionsrörelse, såframt

1) bolaget är berättigat att här i riket idka handel;

2) de bolagsmän, vilka äga deltaga i bolagets förvaltning, uppnått 25 års ålder och minst en av dem äger sådan utbildning, som avses under 3) i 3 §;

3) bolaget icke i övrigt enligt tillgängliga upplysningar finnes olämpligt att utöva rörelse av ifrågavarande slag;

4) bolaget för den ifrågasatta rörelsen disponerar ett kapital av minst två hundra tusen kronor; samt

5) den ifrågasatta rörelsen icke prövas kunna bli till skada för det allmänna.

Finnas i bolaget kommanditdelägare till större antal än två, gälle, i stället för vad under 4) föreskrivits, såsom villkor för tillstånds erhållande, att sammanlagda beloppet av vad bolagsmännen insatt eller åtagit sig att insätta uppgår till minst fem hundra tusen kronor; och må, där tillstånd erhålles, bolaget icke öppna rörelsen, förrän minst hälften guldits av det belopp, vartill bolagsmännens utfästa insatser sammanlagt uppgå.

5 §.

Aktiebolag, som icke driver bankrörelse, må erhålla tillstånd att idka fondkommissionsrörelse, såframt

1) ledamöterna i bolagets styrelse och deras suppleanter uppnått 25 års ålder samt minst en av ledamöterna äger sådan utbildning, som avses under 3) i 3 §;

2) bolaget icke i övrigt enligt tillgängliga upplysningar finnes olämpligt att utöva rörelse av ifrågavarande slag;

3) bolagets aktiekapital uppgår till minst fem hundra tusen kronor; samt

4) den ifrågasatta rörelsen icke provas kunna bli till skada för det allmänna.

Erhålles tillstånd, må bolaget dock icke öppna rörelsen, förrän minst hälften av aktiekapitalet inbetalats.

6 §.

Bankaktiebolag eller solidariskt bankbolag må erhålla tillstånd att idka fondkommissionsrörelse, därest rörelsen icke provas kunna bli till skada för det allmänna.

7 §.

Enskild person, som söker eller som erhållit tillstånd att idka fondkommissionsrörelse, må kunna till tillsynsmyndigheten avgiva skriftlig försäkran, att han icke skall för egen räkning idka handel med fondpapper, vare sig omedelbart eller med begagnande av annan persons namn, ej heller själv inträda såsom köpare av fondpapper, som han i egenskap av kommissionär åtagit sig att sälja, eller såsom säljare av fondpapper, som han i egenskap av kommissionär åtagit sig att köpa. Rörande sådan försäkrans avgivande äger han av tillsynsmyndigheten erhålla bevis.

Fondkommissionär, vilken avgivit försäkran, varom nu sagts, vare bunden därav, intill dess han hos tillsynsmyndigheten återkallar densamma. Återkallelse må dock icke ske, förrän minst tre år förflutit från det han avgav sin försäkran, eller, om han vid försäkrans avgivande ännu icke erhållit tillstånd att idka fondkommissionsrörelse, från det sådant tillstånd erhöles. Tillsynsmyndigheten har att ofördrojligen på verksamt sätt bringa återkallelsen till allmänhetens kännedom.

8 §.

Efter det fondkommissionär upphört att vara bunden av försäkran, varom i 7 § förmäles, må han icke fortsätta sin rörelse, med mindre han visat sig för densamma disponera ett kapital av minst två hundra tusen kronor.

9 §.

Där den omedelbara ledningen av fondkommissionsrörelse icke omhänderhaves av kommissionären själv eller, då rörelsen utövas av bolag, av bolagsman eller styrelseledamot, vilken äger utbildning, som under 3) i 3 § sägs, skall för rörelsen finnas en föreståndare, som uppnått 25 års ålder och äger sådan utbildning samt icke i övrigt enligt tillgängliga upplysningar är att anse såsom olämplig för sysslan.

10 §.

Fondkommissionär må icke åtaga sig att förmedla affär i fondpapper, vilken uppenbarligen har karaktär av spekulation, åt någon, som ännu ej uppnått myndig ålder, eller åt någon, som, enligt vad kommissionären vet eller borde veta, av oerfarenhet eller lättsinne ägnar sig åt affärer av nämnda art i större utsträckning än som med hänsyn till hans tillgångar kan anses rimligt.

Ej heller må fondkommissionär uppmuntra personer, vilka uppenbarligen sakna nödig erfarenhet i ekonomiska förhållanden, till att spekulera i fondpapper.

11 §.

Fondkommissionär må icke obehörigen yppa uppdragsgivares affärsförhållanden, varom kommissionären i denna sin egenskap erhållit kännedom, eller i strid med uppdragsgivarens intresse begagna sig av sin kännedom i berörda hänseende.

12 §.

Tillstånd att idka fondkommissionsrörelse, som meddelats enskild person, vare förfallet:

1) om innehavaren av tillståndet upphör att vara berättigad att idka handel här i riket;

2) om han återbetalat upplånat kapital, som han för tillståndets förvärvande visat sig disponera, eller någon del därav utan att hava för tillsynsmyndigheten visat, att han efter återbetalningen för sin rörelse disponerar penningar till belopp som under 5) i 3 § sägs;

3) om han förlorat över en tredjedel av det kapital, han för tillståndets förvärvande visat sig disponera, och bristen icke blivit fylld inom tre månader efter det densamma yppades; ägande dock, när det erforderliga beloppet icke kan anskaffas inom sålunda stadgad tid, tillsynsmyndigheten, där särskilda omständigheter föreligga och fullgod realsäkerhet ställes för beloppet, medgiva rörelsens fortsättande tills vidare under tid, som av tillsynsmyndigheten bestämmes, dock ej över två år.

13 §.

Tillstånd att idka fondkommissionsrörelse, som meddelats handelsbolag, vare förfallet:

1) om någon av de under 1) och 2) i 4 § stadgade förutsättningar icke längre är för handen; ägande dock tillsynsmyndigheten lämna bolaget viss kort tid till att ombesörja rättelse, såframt bolaget gör ansökan därom ofördröjligen efter det förhållandet yppades;

2) om bolaget återbetalat upplånat kapital, som bolaget för tillståndets förvärvande visat sig disponera, eller någon del därav utan att hava för tillsynsmyndigheten visat, att bolaget efter återbetalningen för sin rörelse disponerar minst två hundra tusen kronor;

3) om för tillståndets erhållande gällt det villkor, varom sägs i sista stycket av 4 §, och bolagsmännens utfästa insatser icke blivit till fullo guldna inom sex månader efter rörelsens öppnande;

4) om efter tillståndets meddelande antalet kommanditdelägare kommit att överstiga två, oaktat sammanlagda beloppet av vad bolagsmännen insatt eller åtagit sig att insätta understiger fem hundra tusen kronor eller, där sex månader förflutit från rörelsens öppnande, utfästa insatser icke blivit till fullo guldna;

5) om bolaget förlorat över en tredjedel av det kapital, bolaget för tillståndets förvärvande visat sig disponera, eller, där fråga är om bolag med kommanditdelägare till större antal än två, över en tredjedel av bolagsmännens insatser samt bristen icke blivit fylld inom tre månader efter det densamma yppades; dock att vad under 3) i 12 § stadgats om befogenhet för tillsynsmyndigheten att medgiva fondkommissionsrörelsens fortsättande tills vidare under viss tid skall i förevarande fall äga motsvarande tillämpning.

14 §.

Tillstånd att idka fondkommissionsrörelse, som meddelats aktiebolag, vilket icke driver bankrörelse, vare förfallet:

1) om någon av de under 1) i 5 § stadgade förutsättningar icke längre är för handen; ägande dock tillsynsmyndigheten lämna bolaget viss kort tid till att ombesörja rättelse, såframt bolaget gör ansökan därom ofördröjligen efter det förhållandet yppades;

2) om aktiekapitalet icke blivit till fullo guldets inom sex månader efter rörelsens öppnande;

3) om bolaget förlorat över en tredjedel av aktiekapitalet och bristen icke blivit fylld inom tre månader efter det densamma yppades; dock ett vad under 3) i 12 § stadgats om befogenhet för tillsynsmyndigheten att medgiva fondkommissionsrörelsens fortsättande tills vidare under viss tid skall i förevarande fall äga motsvarande tillämpning.

15 §.

Tillstånd att idka fondkommissionsrörelse, som meddelats enskild person, handelsbolag eller aktiebolag, vilket icke driver bankrörelse, må av tillsynsmyndigheten återkallas, om innehavaren av tillståndet genom överträdande av denna lag eller uppenbart åsidosättande av sina uppdragsgivares intresse eller annorledes visat sig olämplig att utöva sådan rörelse eller om rörelsen provas vara till skada för det allmänna.

16 §.

Tillstånd att idka fondkommissionsrörelse, som meddelats bankaktiebolag eller solidariskt bankbolag, må av Konungen återkallas, därest rörelsen provas vara till skada för det allmänna.

17 §.

Finnes emellan företag, vars innehavare förvärvat tillstånd att idka fondkommissionsrörelse, och annat företag, som har till ändamål att för egen räkning köpa och sälja fondpapper eller att utlåna penningar mot säkerhet av fondpapper och som icke är underkastat tillsyn enligt bestämmelserna i denna lag, ett närmare samband antingen så till vida, att båda företagen ledas av samma eller i huvudsak samma personer, eller ock så till vida, att den vinst, som må uppkomma av de båda företagen, är avsedd att helt och hållet eller till avsevärd del direkt eller indirekt tillfalla samma eller i huvudsak samma personer, må det innehavaren av förstnämnda företag meddelade tillståndet återkallas, där fråga är om bankaktiebolag eller solidariskt bankbolag, av Konungen, men eljest av tillsynsmyndigheten, såframt ej antagas kan,

att menliga verkningar icke skola på grund av nämnda samband uppkomma för företagets kunder eller för det allmänna.

18 §.

Finnes icke i det fall, varom i 9 § sägs, behörig föreståndare eller föreligger sådan kapitalförlust, som under 3) i 12 §, under 5) i 13 § eller under 3) i 14 § avses, eller har fondkommissionär inställt sina betalningar, må tillsynsmyndigheten kunna, där det prövas nödigt, förbjuda fondkommissionsrörelsens fortsättande, så länge förhållandet varar.

19 §.

Den, som icke vidare äger fortsätta fondkommissionsrörelse, må dock vidtaga åtgärder, som erfordras för fullgörande av ingångna avtal eller för att skydda uppdragsgivare mot förlust.

20 §.

Avlider fondkommissionär, äger tillsynsmyndigheten medgiva dödsboet att tills vidare under en tid av högst ett år fortsätta den avlidnes rörelse, såframt för dennas omedelbara ledning anställs en föreståndare, som uppfyller de i 9 § angivna förutsättningar.

21 §.

Har jämlikt 9 eller 20 § för fondkommissionsrörelse anställts föreståndare, anses meddelande, som tillsynsmyndigheten avlåter till rörelsens innehavare, hava kommit denne till handa, när föreståndaren erhållit del därav.

22 §.

Tillsynsmyndigheten har att övervaka, att fondkommissionär efterlever denna lag, samt att i övrigt ägna fondkommissionärs verksamhet den tillsyn, vartill de i denna lag meddelade bestämmelser förauleda.

23 §.

Så snart fondkommissionär öppnat sin rörelse, skall han meddela tillsynsmyndigheten, var rörelsen bedrives och av vem den omedelbara ledningen omhänderhaves. Sker sedermera ändring i sålunda uppgivet förhållande, skall detta ofördröjligen anmälas för tillsynsmyndigheten.

Har fondkommissionär upplånat det kapital, han för erhållande av tillstånd att idka rörelsen visat sig disponera, och varder den gäld eller någon del därav uppsagd till betalning, eller yppar sig för fondkommissionär sådan kapitalförlust, som under 3) i 12 §, under 5) i 13 § eller under 3) i 14 § avses, eller avgår ur handelsbolag, som driver fondkommissionsrörelse, bolagsman eller inträder däri ny bolagsman eller sker i aktiebolag, som driver fondkommissionsrörelse men ej bankrörelse, förändring i styrelsens sammansättning, varde det och ofördröjligen anmält för tillsynsmyndigheten.

24 §.

Fondkommissionär åligger vidare:

att för den, som enligt av Konungen meddelade särskilda bestämmelser har att i sådant hänseende företräda tillsynsmyndigheten, hålla kassa och övriga tillgångar samt alla böcker, räkenskaper och andra handlingar, evad de angå kommissionsrörelsen eller annan av kommissionären idkad affärsverksamhet, tillgängliga för granskning;

att jämväl i övrigt meddela tillsynsmyndigheten alla de upplysningar rörande kommissionsrörelsen och sin ekonomiska ställning, som av nämnda myndighet äskas;

att enligt formulär, som av tillsynsmyndigheten upprättas, till nämnda myndighet insända de statistiska uppgifter, som av densamma påfordras;

att, där tillsynsmyndigheten beträffande kommissionärens bokföring meddelar föreskrifter, som för nämnda myndighets granskningsuppgift funnits nödiga, ställa sig sagda föreskrifter till efterrättelse;

att efter räkenskapsårs utgång, så snart det kan ske, till tillsynsmyndigheten insända balansräkning, samt, där det är aktiebolag eller solidariskt bankbolag, som driver rörelsen, styrelsens förvaltningsberättelse jämte vinst- och förlusträkningen och, efter verkställd revision, den däröver avgivna berättelsen ävensom protokoll, upptagande de å bolagsstämma i anledning av nämnda berättelser fattade beslut.

Tillsynsmyndigheten äger att genom föreläggande av vite tillhålla fondkommissionär att fullgöra sina skyldigheter enligt denna paragraf ävensom att fälla till sådant vite.

25 §.

Tillsynsmyndigheten äger, när sådant provas nödigt, sammankalla styrelsen för aktiebolag eller solidariskt bankbolag, som driver fondkommissionsrörelse; och må vid bolagsstämma med dylikt bolag eller av tillsynsmyndigheten utlyst styrelsesammanträde å tillsynsmyndighetens vägnar den, som enligt av Konungen meddelade särskilda bestämmelser har att i sådant avseende företräda nämnda myndighet, närvara och deltaga i överläggningarna.

II KAP.

Om fondbörsverksamhet.

26 §.

Fondbörs må ej upprättas utan Konungens tillstånd. Konungen meddelar sådant tillstånd, där börsen provas bliva till nytta för det allmänna.

Meddelat tillstånd kan av Konungen återkallas, när börsen finnes icke längre vara till nytta för det allmänna eller börsstyrelsen upprepade gånger underlåtit att ställa sig till efterrättelse av tillsynsmyndigheten jämlikt 37 § meddelade förbud eller föreskrifter.

27 §.

För varje fondbörs skall finnas en av Konungen fastställd börsordning, som skall innehålla bestämmelser om:

- 1) villkoren för att bliva medlem av börsen;
- 2) de förutsättningar, under vilka medlem av börsen kan därifrån uteslutas;
- 3) antalet styrelseledamöter, tiden för deras befattningar, ordningen för styrelseval och grunderna för fattande av beslut inom styrelsen;
- 4) de slag av fondaffärer, som å börsen må avslutas;

5) villkoren för att fondpapper må å börsen göras till föremål för affärer;

6) storleken av den provision, börsmedlem äger åtnjuta å avtal, som han för annans räkning sluter å börsen;

7) de grunder, enligt vilka avgift skall erläggas för offentlig auktion å fondpapper, som å börsen förrättas på grund av börsstyrelsens jämlikt 56 § meddelade förordnande;

8) skiljemannaförfarande för avgörande av tvister rörande avtal, som ingåtts å börsen.

28 §.

Börsordningen fastställles för högst tio år i sänder.

Vid ansökan om tillstånd till upprättande av fondbörs skall bifogas förslag till börsordning. Konungen prövar förslagets överensstämmelse med lag och författningar och dess ändamålsenlighet i övrigt, så ock om ytterligare bestämmelser må erfordras.

Minst sex månader, innan den tid, för vilken börsordningen blivit fastställd, utlöper, skall börsstyrelsen till Konungen ingiva förslag till den börsordning, som därefter skall gälla; och varde förslaget av Konungen prövat på sätt ovan sägs.

29 §.

Ändring av fastställd börsordning må efter förslag av tillsynsmyndigheten eller börsstyrelsen medgivas av Konungen. Om prövning av dylikt förslag gälle vad i 28 § andra stycket stadgas.

30 §.

Med tillsynsmyndighetens tillstånd må börsstyrelsen för viss tid meddela bestämmelser, som innebära avvikelser från börsordningen i *andra ämnen än de, vilka omförmälas under 3), 6) och 7) i 27 §.*

31 §.

För fondbörs skall finnas en styrelse, vars ordförande jämte suppleant för honom utses av Konungen. Övriga ledamöter i styrelsen väljas till en fjärdedel av de bankaktiebolag och solidariska bankbolag, som äro medlemmar av fondbörsen, till en fjärdedel av övriga börsmedlemmar, till en fjärdedel av stadsfullmäktige i den stad, där börsen hålles, och

till den återstående fjärdedelen av den handelskammare, inom vars distrikt nämnda stad är belägen. Envar av de fyra valkorporationerna utser därjämte suppleanter för de av densamma valda ledamöterna till lika antal som dessa.

Ordförande, ledamöter och suppleanter utses för en tid av högst två år. Avgår någon, innan den tid, för vilken han blivit utsedd, gått till ända, utses efterträdare för den återstående tiden.

Har Konungen bifallit ansökan om tillstånd att upprätta fondbörs, äga de, vilka ingivit sagda ansökan, att första gången val av börsstyrelse skall förrättas utse de styrelseledamöter och suppleanter, vilka eljest skola väljas av börsmedlemmarna.

32 §.

Börsstyrelsen handhar ledningen av fondbörsens verksamhet och förvaltningen av dess angelägenheter. Det åligger styrelsen att i allt vad på styrelsen ankommer sörja för att fondbörsens verksamhet äger rum på ett tillfredsställande sätt.

33 §.

De å fondbörs noterade kurser skola ofördröjligen på verksamt sätt offentliggöras.

34 §.

Det tillkommer tillsynsmyndigheten att övervaka att beträffande fondbörs denna lag och börsordningens föreskrifter iakttagas samt att verksamheten å fondbörs i övrigt försiggår på sådant sätt, att den länder till nytta för det allmänna.

35 §.

Fondbörsstyrelse åligger:

att för den, som enligt av Konungen meddelade särskilda bestämmelser har att i sådant hänseende företräda tillsynsmyndigheten, hålla börsens protokoll och övriga handlingar tillgängliga för granskning; och

att jämväl i övrigt meddela tillsynsmyndigheten alla de upplysningar rörande verksamheten å fondbörsen och därmed sammanhängande omständigheter, som av nämnda myndighet äskas.

36 §.

Tillsynsmyndigheten äger sammankalla fondbörsstyrelse, när sådant finnes nödigt. Vid fondbörsstyrelsens sammanträde må å tillsynsmyndighetens vägnar den, som enligt av Konungen meddelade särskilda bestämmelser har att i sådant avseende företräda nämnda myndighet, närvara och deltaga i överläggningarna.

37 §.

Har fondbörsstyrelse fattat beslut, som strider mot denna lag eller börsordningen, äger tillsynsmyndigheten förbjuda verkställighet av beslutet. Tillsynsmyndigheten må ock kunna föreskriva fondbörsstyrelse att, i händelse beslut av nyss omförmälda beskaffenhet gått i verkställighet, göra rättelse, där så kan ske, så ock att fullgöra vad styrelsen enligt denna lag eller börsordningen åligger.

Tillsynsmyndigheten äger förelägga vite vid meddelande av förbud eller föreskrift enligt denna paragraf samt fälla till sådant vite.

III KAP.

Om tillsynsmyndigheten.

38 §.

Tillsynsmyndigheten skall vara gemensam för hela riket.

Jämte de uppgifter, som eljest i denna lag omförmälas, har tillsynsmyndigheten att verka för att fondhandeln och fondbörsverksamheten i riket äga rum på ett tillfredsställande sätt samt att föreslå de åtgärder, vilka i sådant hänseende kunna vara påkallade.

Närmare bestämmelser om tillsynsmyndighetens organisation och verksamhet meddelas av Konungen.

39 §.

Den, som hos tillsynsmyndigheten innehar befattning, på grund av vilken han har att granska fondkommissionärers eller fondbörsers verk-

samhet eller eljest deltaga i handläggning av ärenden, vilka röra tillämpningen av denna lag, må icke vara fondkommissionär eller anställd hos fondkommissionär eller deltaga i styrelsen av bolag, som driver fondkommissionsrörelse, eller äga del i sådant bolag, med undantag av bankaktiebolag eller solidariskt bankbolag, ej heller deltaga i styrelsen av eller vara anställd vid fondbörs.

40 §.

Över beslut, som av tillsynsmyndigheten på grund av denna lag meddelas, må klagan föras hos Konungen inom den tid, som för överklagande av förvaltande myndigheters och ämbetsverks beslut är stadgad, men beslutet går ändock i verkställighet, där icke Konungen annorlunda förordnar.

41 §.

Till bestridande av kostnaden för tillsynsmyndighetens verksamhet i de hänseenden, varom i denna lag förmäles, skall fondkommissionär årligen erlägga bidrag enligt bestämmelser, som av Konungen meddelas. Detta bidrag må icke i något fall överstiga, för fondkommissionär, vilken är bunden av försäkran, som i 7 § sägs, två procent och för annan fondkommissionär tre procent av sammanlagda beloppet av de provisioner, kommissionären under nästföregående kalenderår uppburit å avtal, som av honom slutits rörande köp eller försäljning av fondpapper.

IV KAP.

Om kurslistor.

42 §.

Ej må någon offentliggöra eller bland ett flertal personer utsprida kurslista beträffande fondpapper, vilka få göras till föremål för affärer å fondbörs här i riket, med mindre i listan upptagits allenast sådana kurser, som blivit å dylik fondbörs noterade; och skall beträffande varje kurs utav listan framgå, å vilken börs kursen noterats samt vilken

dag och, såvida å den ifrågavarande börsen kursnotering sker vid mer än ett tillfälle å dagen, vilket noteringstillfälle kursen avser.

Ej heller må någon utan särskilt tillstånd av tillsynsmyndigheten offentliggöra eller bland ett flertal personer utsprida kurslista, i vilken upptagits kurser å fondpapper, som icke få göras till föremål för affärer å fondbörs här i riket.

V KAP.

Straffbestämmelser.

43 §.

Driver någon rörelse såsom fondkommissionär utan att vara berättigad därtill, straffes med böter från och med fem hundra till och med tio tusen kronor.

Fortsätter någon under tid, då han är ställd under tilltal för förseelse, som nu är nämnd, samma förseelse, skall han, när han därtill varder lagligen förvunnen, för varje gång stämning därför utfärdats och delgivits, fällas till de böter, som för sådan förseelse äro stadgade.

44 §.

Handlar fondkommissionär i strid emot försäkran, varav han jämlikt 7 § är bunden, straffes med böter från och med ett hundra till och med tio tusen kronor.

45 §.

Underlåter fondkommissionär att ställa sig till efterrättelse vad i 9 § finnes stadgat, straffes med böter från och med tjugufem till och med fem tusen kronor.

46 §.

Underlåter fondkommissionär att iakttaga föreskrift, som i 23 § är meddelad, straffes med böter från och med tio till och med fem hundra kronor.

47 §.

Fondkommissionär, som i syfte att vilseleda tillsynsmyndigheten för oriktiga böcker eller som mot bättre vetande lämnar tillsynsmyndigheten oriktiga upplysningar om sin rörelse eller sin ekonomiska ställning, straffes med böter från och med fem hundra till och med tio tusen kronor eller med fängelse i högst ett år.

Förbryter sig hos fondkommissionär anställd föreståndare på sätt nu sagts vid förandet av kommissionärens böcker eller i fråga om upplysningar beträffande kommissionärens rörelse eller hans ekonomiska ställning, straffes med böter från och med tjugufem till och med tio tusen kronor eller med fängelse i högst ett år.

48 §.

Den, som obehörigen yppar vad han såsom företrädare för eller innehavare av befattning hos tillsynsmyndigheten fått sig bekant om fondkommissionärs eller annans affärsförhållanden, straffes med böter från och med tjugufem till och med fem tusen kronor. Sker det för egen eller annans fördel eller för att skada göra eller begagnar han sig eljest i sådant syfte av sin kännedom i nämnda hänseende, då må böterna höjas till högst tio tusen kronor eller till fängelse i högst ett år dömas. Framgår av omständigheterna, att hans förfarande icke kunnat medföra skada för den person, om vars affärsförhållanden fråga är, och var ej heller sådan skada åsyftad, må han icke fällas till ansvar.

Å förseelse, som i denna paragraf avses, må allmän åklagare tala allenast efter angivelse av målsäganden.

49 §.

Med böter från och med ett hundra till och med tio tusen kronor straffes

- 1) den, som bryter mot vad i 42 § stadgas;
- 2) den, som offentliggör eller bland ett flertal personer utsprider meddelande, vilket uppenbarligen har till syfte att uppmuntra till spekulation i fondpapper;
- 3) den, som i syfte att inverka på allmänhetens eller ett flertal personers uppfattning om fondpappers värde eller om fondmarknadens läge över huvud utsprider rykte, som han vet vara osant, ingår skenavtal eller annorledes svikligen förfar;

4) den, som för egen eller annans fördel begagnar sig av någons oerfarenhet eller lättsinne till att förleda honom till spekulation i fondpapper i större utsträckning än som med hänsyn till hans tillgångar kan anses rimligt.

Sker förseelse, varom under 3) eller 4) sägs, under försvårande omständigheter eller begår någon sådan förseelse andra gången eller oftare, må till fängelse i högst ett år dömas.

I fråga om förseelse, som under 4) avses, må ovan stadgade straff icke tillämpas, där förseelsen enligt allmänna strafflagen bör beläggas med strängare straff.

50 §.

Utslag, varigenom fondkommissionär dömts till ansvar för förseelse, som avses i 44 eller 49 §, skall genom domstolens försorg ofördröjligen insändas till tillsynsmyndigheten.

51 §.

Böter och viten, som enligt denna lag ådömas, tillfalla kronan. Saknas tillgång till fulla gäldandet av böter eller vite, skall förvandling ske efter allmänna strafflagen.

VI KAP.

Särskilda bestämmelser.

52 §.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1920.

53 §.

Denna lag skall lända till efterrättelse jämväl för dem, som vid lagens ikraftträdande redan äro i utövning av fondkommissionsrörelse, med nedan angivna undantag:

1) *Har enskild person, handelsbolag eller aktiebolag, vilket icke driver bankrörelse, börjat fondkommissionsrörelse senast den 30 april 1918, må rörelsen utan särskilt tillstånd bedrivas till den 1 januari 1921.*

2) *Har enskild person, handelsbolag eller aktiebolag, vilket icke driver bankrörelse, börjat fondkommissionsrörelse efter den 30 april 1918 men innan lagens ikraftträdande, må, där tillstånd att idka fondkommis-*

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 14 saml. Nr 109—110.

sionsrörelse sökes hos vederhörande myndighet senast den 7 januari 1920, rörelsen utan särskilt tillstånd fortsättas, till dess ansökningen hunnit prövas.

3) För bankaktiebolag eller solidariskt bankbolag, som före lagens ikraftträdande erhållit tillstånd att under viss tid idka fondkommissionsrörelse, vare nytt tillstånd icke erforderligt för rörelsens fortsatta bedrivande under samma tid å de orter, där rörelsen utövades vid ingången av år 1919. Idkar bolaget vid lagens ikraftträdande fondkommissionsrörelse å annan ort än nu sagts, äge beträffande nämnda rörelsens fortsatta bedrivande vad under 2) föreskrivits motsvarande tillämpning.

4) Beträffande fondkommissionär, som avses under 1) eller 2), skola bestämmelserna i 9 § icke under den tid, rörelsen må utövas utan särskilt tillstånd, äga tillämpning.

5) Har enskild person eller handelsbolag utan kommanditdelägare eller med högst två sådana delägare bedrivit fondkommissionsrörelse under minst fem år före den 1 januari 1920, må, när synnerliga skäl därtill äro, tillstånd meddelas till rörelsens fortsatta utövande efter den 1 januari 1921, även om det kapital, som för rörelsen disponeras, icke uppgår till föreskrivet belopp.

54 §.

Fondbörs, som är upprättad före den 1 januari 1920, må icke fortsätta sin verksamhet efter den 30 juni sagda år, med mindre Konungen lämnat tillstånd därtill. Ansökan om sådant tillstånd skall, åtföljd av förslag till börsordning, till Konungen ingivas före den 15 januari 1920. Konungen meddelar tillstånd, där börsen finnes vara till nytta för det allmänna. Innan Konungen jämlikt bestämmelserna i 28 § prövat det ingivna förslaget till börsordning och meddelat fastställelse därå, äge denna lag ej tillämpning å börsen.

55 §.

Kungl. kungörelsen den 8 februari 1901 angående fondmäklare i Stockholm skall upphöra att gälla den 30 juni 1920 eller, därest Konungen medgiver, att fondbörsen i Stockholm må fortsätta sin verksamhet efter sistnämnda dag, från och med den dag denna lag vinner tillämpning å börsen.

56 §.

I stad, där fondbörs finnes, vars börsordning blivit jämligt denna lag av Konungen fastställd, skola de åligganden beträffande försäljning å offentlig auktion av fondpapper, som enligt särskilda författningar tillkomma av stadens handels- och sjöfartsnämnd utsedd mäklare, ombesörjas av person, som fondbörsens styrelse därtill förordnar.

57 §.

Bestämmelserna i denna lag äga icke tillämpning å fondkommissionsrörelse, som må bedrivas av Sveriges riksbank.

2:o) **Lag**

om ändring i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse.

Häri genom förordnas att i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse skola införas två nya paragrafer med beteckning 48 a och 164 a av följande lydelse:

48 a §.

Om bankaktiebolags rätt att yrkesmässigt i kommission köpa och sälja aktier, banklotter och andra delaktighetsbevis i bolag samt obligationer är särskilt stadgat.

164 a §.

Om solidariskt bankbolags rätt att yrkesmässigt i kommission köpa och sälja aktier, banklotter och andra delaktighetsbevis i bolag samt obligationer är särskilt stadgat.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1920.

Stockholm den 15 april 1919.

Med undersätlig vörtnad.
